

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/114/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114227671
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4114227671.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobkyne: D. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXX, zastúpená JUDr. Pavlom Gráčíkom, advokátom, so sídlom Nitra, Farská 40, proti žalovanému: Z. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXX, zastúpený Advokátskou kanceláriou ŠÁŠIK & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sokolská 18, o návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu v Nitre zo dňa 30. 06. 2020, č. k. 18C/207/2014-230, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zo dňa 20. 02. 2020, č. k. 18C/207/2014-210. V odôvodnení svojho rozhodnutie uviedol, že súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie, ktorým uložil žalovanému povinnosť odstrániť na vlastné náklady neoprávnenú stavbu - oplotenie, zriadené na pozemkoch a to parcela reg. „C“ č. XXXX/X o výmere XXX m², druh pozemku: záhrady a na parcele reg. „C“ č. XXXX/X o výmere XXX m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, zapísané na LV č. XXX pre kat. úz. X., ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalobkyne a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žalovaný podaním zo dňa 11. 05. 2020 požiadal o zrušenie rozsudku pre zmeškanie, nakoľko na strane právneho zástupcu žalobcu bol ospravedliteľný dôvod zmeškania pojednávania, na ktorom bol vyhlásený tento rozsudok. Skutočnosťou, ktorá mu v tomto bránila bola jeho účasť na odvolacom konaní na Krajskom súde v Žiline dňa 20.02.2020, kde bolo nariadené verejné zasadnutie na prejednanie odvolania obžalovaného. Jednalo sa o povinnú obhajobu a bolo vylúčené, aby sa obžalovaný mohol zúčastniť na tomto odvolacom pojednávaní sám bez svojho obhajcu. Keďže do poslednej chvíle nevedel, či sa verejné zasadnutie na Krajskom súde v Žiline uskutoční, na pojednávanie pred Okresným súdom Nitra sa dopredu neospravedlňoval a nežiadal, aby bolo pojednávanie na tomto súde dňa 20. 02. 2020 odročené, resp. zrušené z dôvodu objektívne vzniknutej kolízie dvoch súdnych konaní. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 275 a § 277 ods. 2, 3 CSP. Konštatoval, že návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie bol podaný včas a preto sa ďalej zaoberal dôvodom, pre ktorý sa právny zástupca žalovaného nedostavil na pojednávanie. Právny zástupca spolu s návrhom na zrušenie kontumačného rozsudku predložil súdu aj upovedomenie obhajcu, vydaného Krajským súdom v Žiline, ktorým bol informovaný o tom, že verejné zasadnutie o odvolaní žalovaného sa uskutoční dňa 20. 02. 2020 o 10:00 hod. Súd však tento dôvod právneho zástupcu nevyhodnotil ako ospravedliteľný, nakoľko konanie na Okresnom súde Nitra sa uskutočnilo dňa 20. 02. 2020 o 08:30 hod., teda ešte pred verejným zasadnutím uskutočnením na Krajskom súde v Žiline. Nakoľko ide o súdy nachádzajúce v rôznych krajských mestách, je zrejmé, že kolízia týchto pojednávani jednoznačne nastala a je irelevantné, či sa uskutočnili, alebo nie. Právny zástupca žalovaného za týchto okolností

musel vedieť, že obe súdne konania nestihnú. Na pojednávaní konanom na Okresnom súde Nitra sa ospravedlnil až 20. 02. 2020 o 14:11 hod., kedy už pojednávanie bolo skončené rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Záverom uviedol, že právny zástupca žalovaného sa o termíne pojednávania dozvedel dňa 29. 11. 2019, kedy mu bol termín pojednávania doručený. Preto dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, nakoľko dôvod uvádzaný právnym zástupcom žalovaného nevyhodnotil ako ospravedlniteľný.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný a domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo svojom odvolaní uviedol, že je otáznosť, z čoho súd pri rozhodovaní vychádzal, keď ignoroval svoje vlastné zistenia, podľa ktorých došlo u právneho zástupcu žalovaného k takej kolízii dvoch súdnych pojednávaní, pre ktorú sa nemohol zúčastniť tak konania na Okresnom súde Nitra ako aj konania na Krajskom súde Žilina. Súd si zrejme neuvedomil, že podstatou jeho návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie nie je preskúmanie podmienok na jeho vydanie, ale zrušenie tohto rozsudku z dôvodu, že právny zástupca žalovaného sa z objektívnych príčin nemohol na tomto pojednávaní zúčastniť. Predmetom posúdenia zo strany súdu prvej inštancie malo byť to, čo bolo skutočným dôvodom jeho neúčasti na tomto pojednávaní a či tento dôvod možno považovať z hľadiska zákona za ospravedlniteľný. Bolo povinnosťou okresného súdu zrušiť rozsudok pre zmeškanie, pretože právny zástupca sa nedostavil na pojednávanie a toto zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a to mal kolíziu dvoch súdnych pojednávaní na súdoch v rôznych krajských mestách a v rozhodnom čase sa zúčastnil na verejnom zasadnutí na Krajskom súde v Žiline. Snažil sa súdu vysvetliť, že z pojednávania na Okresnom súde Nitra sa dopredu neospravedlňoval, pretože až do poslednej chvíle čakal na to, či sa odvolacie konanie na Krajskom súde v Žiline dňa 20. 02. 2020 uskutoční, alebo nie. Zákonný dôvod neúčasti právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní tu objektívne existoval a bol viac ako ospravedlniteľný, pretože znemožňoval právnemu zástupcovi žalobcu sa riadne zúčastniť a dvoch súdnych pojednávaniach súčasne. V závere uviedol, že súd pred vydaním rozsudku pre zmeškanie neskúmal, či na strane žalovaného nedošlo k takej zmene pomerov, ktoré súdu neumožňujú rozhodnúť v zmysle pôvodnej žaloby. V prípade vydaného rozsudku pre zmeškanie sa jedná o neústavné a nelegitímne súdne rozhodnutie, ktoré musí byť právnym spôsobom zrušené, pretože s ním nemožno spájať žiadne právne účinky a nie je v skutočnosti vykonateľné.

3. K odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a zároveň žiadala priznať náhradu trov konania. Vo svojom vyjadrení uviedla, že prvostupňové rozhodnutie považuje za vecne správne a riadne odôvodnené. Súd nepovažoval dôvod kolízie dvoch pojednávaní právneho zástupcu žalovaného za dôvod ospravedlniteľný a preto správne vyhodnotil, že neboli naplnené podmienky pre zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. K tomu uviedla, že samotná kolízia dvoch pojednávaní nebola a ani nebude sama o sebe ospravedlniteľným dôvodom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, keďže takýmto spôsobom by sa založil zákonný dôvod na neúmerné predlžovanie jednotlivých konaní na súdoch. V zmysle ust. § 277 ods. 2 CSP je dôvodom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného len dôvod, ktorý je možné označiť ako ospravedlniteľný. Právny zástupca si mal predsa vyhodnotiť, že sa objektívne nemôže zúčastniť oboch pojednávaní a v prípade, ak za seba nezabezpečí substitúta, tak sa mal jednoducho ospravedlniť z neúčasti a požiadať o odročenie pojednávania. Mal tak postupovať o to viac, ak považoval konanie na Krajskom súde v Žiline za podstatnejšie. O oboch pojednávaniach, ktoré boli vo vzájomnej časovej kolízii vedel. Žalovaný mal okrem týchto skutočností poukázať najmä na dôvod, prečo sa z účasti na konaní pred Okresným súdom Nitra, kde bol vyhlásený kontumačný rozsudok, riadne a včas neospravedlnil, avšak skutočnosťou ním uvádzané nie je možné označiť za ospravedlniteľné. Skutočnosť, že do poslednej chvíle čakal na to, že či sa uskutoční verejné zasadnutie na Krajskom súde v Žiline nie je žiadny ospravedlniteľný dôvod.

4. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že vydaniu rozsudku pre zmeškanie nepochybne bránila skutočnosť, že sa jednalo o civilnú vec, ktorej dokazovanie nebolo riadne skončené a neúplné a nedostatočné skutkové zistenia neumožňovali a ani nedovoľovali súdu objektívne a zákonne rozhodnúť a už vonkoncom nie takým spôsobom, ako to urobil súd prvej inštancie. Poukázal opätovne na odôvodnenie návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, ktoré boli založené na objektívnych príčinách, ktoré neumožnili zúčastniť sa právnemu zástupcovi na pojednávaní a nesplnenie podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie. Vychádzajúc z ust. § 277 ods. 2 CSP, je dôvodom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného len dôvod, ktorý je možné označiť za ospravedlniteľný, pričom za ospravedlniteľný dôvod nie je možné považovať to, že právny zástupca mal predvolanie na dve pojednávania v dvoch rôznych mestách. K tvrdeniu právneho zástupcu žalobkyne uviedol, že samotná

kolízia súdnych pojednávanií je v súdnej praxi považovaná za prekážku riadnej účasti na súdnom pojednávanií a je príčinou toho, prečo sa právny zástupca žalovaného nemohol z objektívneho dôvodu zúčastniť na dvoch súdnych pojednávaniach súčasne. Na tomto konštatovaní nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, či k oznámeniu tejto dôležitej skutočnosti došlo niektorému zo súdov v predstihu, alebo nebudaj aj neskôr, ako sa to stalo v posudzovanom prípade. Napriek tomu, že súd prvej inštancie toto jeho dodatočné ospravedlnenie neúčasti neprijal, neznamená v žiadnom prípade to, že v prípade právneho zástupcu žalovaného sa nejednalo o oprávnený a tým aj ospravedlniteľný dôvod jeho neúčasti, ktorý na podklade podania príslušného návrhu zakladá legitímny dôvod na zrušenie vydaného rozsudku pre zmeškanie. Súd prvej inštancie mal predovšetkým možnosť ďalej konať a pokračovať v dokazovaní, ktorého vykonanie bolo potrebné a to napríklad aj pre preukázanie tej skutočnosti, ako došlo k vydržaniu nehnuteľnosti, od ktorého žalobkyňa odvíja svoj právny nárok voči žalovanému a či žalovaný je ešte vôbec vlastníkom tých nehnuteľností, ktorých sa týkala pôvodná žaloba spred niekoľkých rokov. Súd vážnym spôsobom pochybil, keď dokazovanie v miere nevyhnutnej pre zákonné rozhodnutie nedoplnil a vyhovel neodôvodnenému a právne nepodloženému návrhu právneho zástupcu žalobkyne na ukončenie konania a vydania rozsudku pre zmeškanie. Súd nemal možnosť z procesných dôvodov pôvodnej žalobe vyhovieť, ale pri dodržaní zákona mal povinnosť túto v celom rozsahu zamietnuť a to pre nedostatok pasívnej legitímácie na strane žalovaného. Preto je potrebné dokazovanie na zistenie tejto dôležitej právnej skutočnosti doplniť a to prinajmenšom z toho dôvodu, kto vlastne mal byť subjektom povinnosti, ktorej splnenia sa domáhala žalobkyňa vo svojej žalobe. Toto všetko považuje za relevantné dôvody, zakladajúce zrušenie vydaného rozsudku pre zmeškanie a vytvorenie možnosti pre pokračovanie v konaní pred súdom prvej inštancie, v ktorom po doplnení potrebného dokazovania a riadnom zistení skutočného stavu veci bude možné vyniesť konečné, zákonné a spravodlivé súdne rozhodnutie a to ešte pred tým, ako by sa musel obrátiť v danej záležitosti na Ústavný súd Slovenskej republiky a na základe podanej ústavnej sťažnosti sa domáhať posúdenia ústavnosti konania, ktoré predchádzalo vydaniu konečného rozhodnutia, ako aj ústavnosti samotného rozsudku pre zmeškanie.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 357 CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutia v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), súd pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

6. Podľa ust. § 274 CSP na pojednávanií rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a/ na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak
a/ sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následok nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie,
b/ žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

7. Citované ustanovenie upravuje podmienky, ktorých kumulatívne naplnenie znamená rozhodnutie sporu súdom prvej inštancie formou rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Ak je teda predmetom sporu splnenie určenej povinnosti a žalobca (jeho zástupca) navrhne vzhľadom na absenciu žalovaného (alebo jeho zástupcu) rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, súd musí vyhodnotiť, či žalovaný bol na pojednávanií riadne a včas predvolaný, či bol patrične poučený o následkoch nedostavenia sa a či svoju neprítomnosť adekvátne ospravedlnil, t. j. včas a vážnymi okolnosťami. Zrušenie vyhláseného rozsudku pre zmeškanie žalovaného je potom možné prvoinštančným súdom za splnenia podmienok určených v ust. § 277 ods. 2 CSP.

8. Podľa § 277 ods. 2 CSP, ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanií vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanií.

9. V nadväznosti na citované ustanovenia, odvolací súd konštatuje, že sa možno stotožniť so všeobecnými právnymi východiskami, ohľadne povahy kontumačného rozsudku, na ktoré poukázal súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí a preto len v stručnosti stačí poznamenať, že tento spôsob

skončenia sporu má byť sankciou za procesnú apatiu sporovej strany. Z obsahu spisu podľa odvolacieho súdu vyplýva, že okresný súd mal splnené formálne zákonné podmienky vyžadované ust. § 274 CSP na to, aby spor ukončil rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Okresný súd teda mohol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, čo odvolací súd konštatuje vedomý si toho, že nie je v tomto štádiu predmetom posúdenia splnenia zákonných predpokladov pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, ale len toho, či žalovanou stranou uvedené okolnosti (nemožno) považovať za ospravedliteľný dôvod jeho neprítomnosti na pojednávaní. Odvolací súd tu predovšetkým poukazuje na termín „zmeškanie pojednávania“, t. j., že strana sporu má záujem zúčastniť sa nariadeného pojednávania, o ktorom má vedomosť, určitý náhly nepredvídaný dôvod mu však objektívne zabránil pojednávania sa zúčastniť.

10. Z ust. § 277 ods. 2 CSP pritom vyplýva, že podmienkou zrušenia rozsudku pre zmeškanie je ospravedliteľný dôvod zmeškania pojednávania vo veci. Právna norma samozrejme ospravedliteľnosť dôvodu zmeškania (neúčasti na pojednávaní) nijak bližšie nešpecifikuje (a ani príkladmo neuvádza), lebo to vzhľadom na rozličnosť života prakticky ani nie je možné. Ide preto o právnu normu s pomerne širokou formulovanou hypotézou, ktorú tak treba vykladať vzhľadom k okolnostiam konkrétnej situácie a len komplexné posúdenie okolnosti neúčasti potom môže dať odpoveď na otázku, či je z objektívneho hľadiska spravodlivým v danej situácii „prepáčiť“ žalovanej strane fakt, že sa na pojednávanie nedostavila.

11. Vzhľadom na uvedené možno slovami Najvyššieho súdu SR uviesť, že „vychádzajúc z účelu a povahy tohto procesného inštitútu možno vyvodíť, že ospravedliteľným dôvodom v zmysle § 227 ods. 2 CSP sú len také okolnosti, ktoré na strane žalovaného nastali neočakávane, boli príčinou, že sa nemohol na pojednávanie dostaviť, prípadne svoju neúčasť vopred riadne ospravedlniť a ktoré za danej situácie možno považovať za dôvod ospravedlňujúci zmeškanie konania“ (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo/26/2019).

12. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že v danom prípade sa nejednalo o zmeškanie pojednávania z ospravedliteľného dôvodu. O tom, že v uvedený deň, keď sa malo konať pojednávanie na Okresnom súde Nitra dňa 20. 02. 2020 sa mal zúčastniť aj konania na Krajskom súde v Žiline vedel právny zástupca žalovaného v dostatočnom predstihu, pretože ako sám uvádzal, do poslednej chvíle čakal, či sa pojednávanie na Krajskom súde v Žiline uskutoční a preto sa z pojednávania na Okresnom súde v Nitre neospravedlňoval. Takéto jeho konanie však nemožno považovať za ospravedliteľný dôvod, pretože táto okolnosť mu bola vopred dobre známa a žiadne okolnosti mu nebránili v tom, aby svoju neúčasť včas ospravedlnil. Argumenty, ktoré žalovaný použil nie sú náležité, lebo samotná kolízia pojednávania v tom istom termíne nie je bez ďalšieho akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie vytýčeného pojednávania. Preto je možno polemizovať i o tom, že ak by sa včas ospravedlnil na pojednávanie na Okresnom súde v Nitre, nemuselo by to viesť k samotnému záveru, že toto pojednávanie bude odročené, avšak svoju neúčasť na tomto pojednávaní včas neospravedlnil. Odvolací súd s poukazom na uvedené skutočnosti uzavrel, že súd prvej inštancie postupoval pri rozhodovaní o návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného správne, správne vyhodnotil podstatné skutkové okolnosti, správne aplikoval právnu normu a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Odvolacie námietky žalovaného sú nedôvodné, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie preto odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o ktorom musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí a preto vzhľadom na citované zákonné ustanovenie jej priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).